

Projekt je realizovaný vďaka podpore:

28. január 2013

TLAČOVÁ SPRÁVA

Výsledky Hodnotenia samosprávnych opatrení (HSO) v regiónoch SR za obdobie 4. štvrťroka 2012

Centrum pre hospodársky rozvoj (CPHR), prináša výsledky projektu **Hodnotenie samosprávnych opatrení (HSO)**. V rámci projektu sa štvrťročne vyjadrujú ekonomickí analytici, podnikatelia, primátori a starostovia, zástupcovia akademickej obce, stavovských a mimovládnych organizácií k navrhovaným a realizovaným opatreniam samosprávnych inštitúcií na úrovni obcí, miest i krajov. Projekt HSO tak prináša názor odbornej verejnosti na dôležité opatrenia ekonomicko-sociálneho charakteru ovplyvňujúce kvalitu života občanov v jednotlivých regiónoch Slovenska.

Partnerom projektu je **Združenie miest a obcí SR**, realizovaný je vďaka podpore spoločností *Colliers International, spol. s r.o.*, a *Municipalia, a.s.*

Výsledky:

Najvyššie oceneným opatrením za obdobie **október až december 2012** sa stalo **opatrenie trnavskej samosprávy, ktorá prišla so zaujímavou formou motivácie pre adopciu psov z útulku**. Tunajšie mestské zastupiteľstvo schválilo VZN, podľa ktorého za psov adoptovaných z trnavského útulku nebudú musieť ich noví majitelia platiť jeden rok daň.

Poradie opatrení od najlepšie k najhoršie hodnoteným:
(pozitívne opatrenia majú plusový rating, negatívne mínusový)

	Rating [300, -300]
Hodnotenie samosprávnych opatrení	
1. Trnava podporuje adopcie psov z útulku oslobodením od dane	111
2. Námestovo ide rušiť výherné automaty	78

3. Vedenie mesta aj poslanci si v Poprade odsúhlasili nižšie platy aj odmeny	77
4. Bratislava schválila pravidlá pre rezidenčné parkovanie	39
5. Spišské Podhradie reguluje sťahovanie neprispôsobivých ľudí do obce odkupovaním nehnuteľností	- 21
6. Košická radnica rozdala trinásť platy na ktoré čerpá aj z úveru	- 84
7. Partizánske rieši spolunažívanie ostnatým drôtom	- 101

Druhým najúspešnejším samosprávnym opatrením vo štvrtom štvrtroku 2012 sa stalo **odsúhlasenie VZN v Námestove, ktorým mesto obmedzí hazard.**

Ako tretie najúspešnejšie opatrenie štvrtého štvrtroka 2012 bolo vyhodnotené **rozhodnutie volených zástupcov mesta (primátor, viceprimátori, hlavná kontrolórka mesta, poslanci Msz), ktorí si znížili odmeny a platy o desať percent.**

Naopak, najmenej prínosným opatrením sa stalo **opatrenie z Partizánskeho, kde samospráva rozhodla, že vyrieši spolunažívanie na Nábřežnej ulici, kde žijú aj neprispôsobiví občania tak, že ich blok bytových domov oboženie dvojmetrovým plotom s ostnatým drôtom.**

Podrobný popis opatrení a vybrané komentáre hodnotiteľov

1. Trnava podporuje adopcie psov z útulku oslobodením od dane

Zaujímavú formu motivácie pre adopciu psov z útulku vymyslela samospráva Trnavy. Tunajšie mestské zastupiteľstvo schválilo všeobecné záväzné nariadenie, podľa ktorého za psov adoptovaných z trnavského útulku nebudú musieť ich noví majitelia platiť daň. Oslobodenie od dane má platiť dvanásť mesiacov odo dňa adopcie. Takéhoto zvýhodnenia sa dožadovalo Združenie na ochranu zvierat v Trnave, ktoré prevádzkuje útulok pre opustených psov, ako aj záujemcovia o psov.

Noví majitelia psíkov z útulku tak ušetria od 10 až do 50 eur, podľa toho, či ich budú chovať v rodinnom dome, byte alebo v podnikateľskom objekte. Daň za psa prináša do rozpočtu Trnavy ročne približne 43-tisíc eur.

Komentár

Opatrenie z Trnavy získalo najvyššie ocenenie najmä za to, že zo strany samosprávy ide, podľa hodnotiacich, o originálne využívanie motivačných nástrojov, ktoré zároveň naznačuje aj dobrú spoluprácu samosprávy s neziskovými organizáciami v meste. Ako menšie negatívum

opatrenia bola vnímaná pomerne krátka doba oslobodenia od dane, ktorý by podľa viacerých respondentov mala byť dlhšia.

Opatrenie hodnotila pozitívne aj **Ľubica Trubíniová**, *projektová manažérka iniciatívy Bratislava otvorene*, a to vzhľadom na jeho motivačný potenciál opatrenia, keďže finančná motivácia, podľa nej, patrí medzi najsilnejšie v súčasnom období a prostredí na Slovensku. Oceňuje, že samospráva mesta uprednostnila základnú – existenčnú – potrebu psíkov žiť v stabilnom vzťahu aj prostredí s konkrétnymi ľuďmi pred prvoplánovo braným ekonomickým prínosom z platenia celej dane za psa. Konkrétne, a preto veľmi pozitívne tak, podľa jej názoru, prispieva aj k etickému, emocionálnemu i sociálnemu kultivovaniu obyvateľstva, čo v súčasnom historickom období na Slovensku považuje za mimoriadne dôležité. Upozornila aj na ekonomickú stránku opatrenia, ktoré, ak by sa v praxi ukázalo ako účinné, prinieslo by mestu taktiež zreteľný ekonomický prínos v podobe nižších nákladov na prevádzkovanie útulku, príp. iných služieb spojených s riešením problému opustených, či bezprizorných psov.

Ako dobrý príklad, ako môžu svoje právomoci mestá využívať v trocha sofistikovanejšej podobe, vnímal opatrenie aj **Ján Buček**, *pedagóg z Prírodovedeckej fakulty UK, Katedry humánnej geografie a demogeografie*. Dane a poplatky sú, podľa jeho názoru, citlivo vnímané a môžu mať motivačný charakter a spolu s medializáciou môžu pomôcť časti obyvateľov zvažujúcich vlastníctvo psa ku konečnému rozhodnutia tak urobiť práve adopciou z útulku. Zároveň to zníži tlak na útulok pre opustených psov.

2. Námestovo ide rušiť výherné automaty

Mestské zastupiteľstvo v Námestove odsúhlasilo všeobecne záväzné nariadenie, ktorým mesto obmedzí hazard. Stalo sa tak tesne predtým, než začala platiť prísnejšia legislatíva.

Prevádzkovatelia automatov musia ukončiť prevádzku do konca marca 2013. Mesto sa tak bude musieť zaobísť bez 57-tisíc eur. Toľko plánovalo získať na správnych poplatkoch za výherné prístroje. Zástancovia opatrenia však tvrdia, že škody spôsobené následkami hrania na automatoch sú väčšie.

Vzhľadom na novelu zákona o hazardných hrách bude nariadenie platiť iba do konca júna. Ďalší osud automatov bude záležať od občanov. Ak sa tridsať percent obyvateľov nad 18 rokov vysloví v petícii proti hazardu, s tým, že narúša verejný poriadok, samospráva bude môcť prijať staronové VZN o jeho zákaze.

Komentár

Respondenti ocenili opatrenie ako pozitívne, a to aj napriek možnej krátkosti jeho platnosti. Viacerí vyzdvihli fakt, že miestna samospráva sa

rozhodla uprednostniť morálno-etické hľadisko pred finančným, čo je v dnešnej krízovej dobe hodné ocenenia.

Jednoznačne pozitívne vnímala dané opatrenie **Tatiana Lopušniaková**, analytička Amrop Slovakia. Ocenila, že Námestovo sa rozhodlo nasledovať príklad niekoľkých iných miest a obcí, ktoré sa v minulosti rozhodli obmedziť hazard a ukončiť prevádzku výherných automatov. Opatrenie je podľa nej pozitívne aj napriek tomu, že pripraví mestskú pokladnicu o nemalé zisky. Sociálne dôsledky závislosti na hrách sú totiž podľa jej názoru oveľa dôležitejšie ako mestský príjem.

Ako dobré opatrenie, ale schválené v nevhodnom čase, ho vnímal *politológ* **Ivan Rončák**, podľa ktorého prijímať tak závažné opatrenie na tak krátky čas je zlé. Keby to samospráva myslela vážne a poctivo, tak by pripravovala kroky v zmysle novely zákona, ktoré by hazard zakázali aj po začiatku platnosti tejto novely.

Dušan Sloboda, analytik Konzervatívneho inštitútu M. R. Štefánika naproti tomu upozornil, že ak aj dôjde k zákazu výherných automatov na území mesta, či už dočasnému alebo trvalému, neznamená to automaticky, že ľudia, ktorí hazardu vášnivo podľahli, s ním len tak zrazu prestanú. Možno sa za ním presunú do okolitých miest a obcí, v ktorých zákaz aplikovaný nebude, resp. na internet, ktorý zatiaľ snahám o zákazy, reguláciu a cenzúru odoláva. Zakázať je jednoduché, ale je to riešenie?

3. Vedenie mesta aj poslanci si v Poprade odsúhlasili nižšie platy aj odmeny

Popradská samospráva pri šetrení verejných financií začala od seba. Volení zástupcovia mesta, ako aj hlavná kontrolórka mesta Poprad si spoločne s oboma viceprimátormi znížili odmeny a platy o desať percent. V percentuálnom vyjadrení ide zrejme o najväčší pokles medzi samosprávami na Slovensku.

Plat primátora sa z doterajšieho maximálneho platu 4 263 eur znížil s účinnosťou od 1. januára 2013 na 3 837 eur, k zníženiu došlo aj u hlavnej kontrolórky mesta, ktorá bude k novelizovanému základnému platu 2 507 eur poberať mesačnú odmenu vo výške 17 percent základného platu. O 10% sa znížili aj platy oboch viceprimátorov.

Okrem primátora si svoje odmeny rovnako o desatinu na vlastný návrh znížilo aj 19 mestských poslancov. V ich prípade to znamená, že odmena za účasť na zastupiteľstve sa zníži z pôvodných 400 na 360 eur. Za plnenie úloh na zasadnutí mestskej rady si odhlasovali zníženie odmeny zo 150 eur na 135 eur. Nárok na obidve odmeny majú najviac 6-krát do roka. Znižovanie sa rovnako dotklo aj odmien za účasť na rokovaní komisií, v ktorých poslanci pôsobia.

Dôvodom zníženia platov a odmien v popradskej samospráve je negatívny dopad krízy a potreba šetrenia.

Komentár

Hodnotiaci ohodnotili snahu popradských funkcionárov mesta prevažne pozitívne, hoci opatrenie vnímali viac menej ako symbolické gesto, a to najmä preto, lebo platy a odmeny v Poprade sú, v porovnaní s podobne veľkými mestami, aj po znížení stále na vysokej úrovni.

Pozitívne vnímal opatrenie popradskej samosprávy aj **Jozef Jarina**, riaditeľ Komunitnej nadácie Bardejov, podľa ktorého ide o veľmi dobrý príklad medzi slovenskými samosprávami. Pokiaľ miestna samospráva uplatňuje podobný prístup aj v ostatných možných položkách rozpočtu mesta, želá si, aby mali čo najviac nasledovateľov nielen medzi samosprávami.

Rozhodnutie popradskej samosprávy hodnotí pozitívne ako aplikáciu zodpovedného prístupu aj **Dušan Sloboda**. Konsolidáciu verejných financií nie je podľa neho totiž možné realizovať tak, že centrálna vláda a samospráva na jednej strane vyžadujú od občanov prostredníctvom rastúceho daňovo-odvodového bremena viac zdrojov, a na strane druhej nie je verejná správa ochotná realizovať úspory a škrty na výdavkovej strane. Doterajšia prax v mnohých našich samosprávach ukazuje, že platy a odmeny primátorov a starostov, či poslancov sa slobodne navrhujú neraz až do obľudných súm bez ohľadu na to, v akej kondícii je „finančné zdravie“ danej samosprávy. Za povšimnutie stojí i zhoda redukcie ohodnotenia tak na strane primátora a viceprimátorov, ako i na strane poslancov. Otázka však podľa neho je, načo potrebuje Poprad dvoch viceprimátorov?

Opačný názor vyjadril **Andrej Šteiner**, riaditeľ Karpatského rozvojového inštitútu, o.z., Košice, podľa ktorého je takéto opatrenie z hľadiska ekonomického, mierne povedané, dosť stupídne, pretože ušetrené prostriedky netvorí prakticky ani promile z rozpočtu mesta. Jedno nesprávne, či nebudaj klientelistické, či skorumpované rozhodnutie, ktorých nie je v samospráve, a nielen tam, málo, v drvivej väčšine odoberie samospráve viac peňazí ako toto opatrenie. Myslí si, že uvedené opatrenie má zrejme hlavne slúžiť na lacné a rýchle získanie popularity.

4. Bratislava schválila pravidlá pre rezidenčné parkovanie

Bratislavské mestské zastupiteľstvo schválilo koncepciu celomestskej parkovacej politiky, ktorej podstatou je uprednostnenie občanov s trvalým pobytom v Bratislave pri parkovaní na území mesta. Základné pravidlá tzv. rezidenčného parkovania, ktoré schválilo zastupiteľstvo predbežne určujú, že Bratislavčania budú môcť parkovať pri svojom bydlisku počas dňa zadarmo a od 18.00 do 08.00 h, kedy začne platiť rezidentské parkovanie, zaparkujú na svoju kartu na rezidenčných miestach. Kartu dostane každý Bratislavčan, ktorý má v hlavnom meste trvalý pobyt a má auto, vrátane firemného. Stačí, ak svoj vzťah k nemu preukáže.

Za rezidentskú kartu Bratislavčan zaplatí 20 eur za rok. Viac ako dve rezidenčné karty však vodič nedostane, pričom za tú druhú zaplatí výraznejšie viac. Ostatní Bratislavčania z iných mestských častí, či cezpoľní budú môcť zaparkovať svoje auto len na voľných miestach, avšak za parkovanie budú platiť. Sumu, koľko budú musieť zaplatiť, určia jednotlivé mestské časti. V lokalitách s vyšším nárokom na parkovanie sa vyznačia spoplatnené zóny.

Zatiaľ však bude parkovacia politika platiť len prvých dvoch zónach, teda v centre a v širšom centre a parkovanie sa bude deliť na krátkodobé alebo dlhodobé. V najvyťaženejších miestach budú môcť vodiči stáť maximálne dve hodiny.

Komentár

Hodnotenie tohto opatrenia vyznelo pomerne nejednoznačne. Väčšia časť hodnotiteľov vnímala opatrenia pozitívne, aj keď s výhradami, keď ocenila snahu mesta hľadať riešenie nedostatku parkovacích miest, ktoré dolieha najmä na tunajších rezidentov. Menšia časť hodnotiteľov, naopak, vnímala opatrenie výrazne kriticky, keď z občanov, pre ktorých je Bratislava hlavným mestom, no nemajú v nej trvalý pobyt, urobí občanov nižšej kategórie.

Podľa *advokáta Vladimíra Pirošíka*, ktorý je zároveň *poslancom MsZ v Banskej Bystrici*, pozitívna diskriminácia rezidentov je štandardným nástrojom regulácie statickej dopravy v mnohých európskych mestách. Situácia v Bratislave je ale tak kritická, že si vyžaduje iné, radikálnejšie riešenia. Najkonceptnejším by bola systémová podpora MHD. Klobúk dole pred odvážnym experimentom estónskej metropoly Tallinn, kde od januára spustili bezplatnú MHD pre všetkých obyvateľov mesta.

Aj **Martin Šuster**, *ekonóm Národnej banky Slovenska* vníma, že v Bratislave je parkovanie už dlho kritickým problémom, ale navrhovaný systém podľa jeho názoru zaostáva ďaleko za ideálnym. Nadmerne uprednostňuje rezidentov (t.j. voličov) a diskriminuje ľudí, ktorí v meste pracujú, poskytujú služby, chodia do školy a pod. Zároveň upozornil na meškanie v riešení tejto otázky, pretože pravidlá rezidenčného parkovania stále neboli schválené, napriek tomu, že sa tak už malo stať ešte pred koncom roka 2012. Zastupiteľstvo prijalo zatiaľ iba koncept celej politiky.

S inšpiratívnym návrhom prišiel **Jozef Čavojec**, *redaktor denníka SME*, ktorý by možnosť parkovať v meste podmienil vyrovnanými záväzkami na dani z nehnuteľností, poplatku za komunálny odpad a u obyvateľov bytov aj vyrovnanými záväzkami na poplatkoch do spoločenstva vlastníkov bytov.

5. Spišské Podhradie reguluje sťahovanie neprispôsobivých ľudí do obce odkupovaním nehnuteľností

Mesto Spišské Podhradie (okres Levoča) funguje už nejaký čas aj ako realitná kancelária, keď kupuje a následne predáva nehnuteľnosti, čím sa snaží zabrániť nasťahovaniu neprispôsobivých ľudí do mesta. Tipy na kúpu nehnuteľností dostáva vedenie mesta priamo od občanov z predmetných ulíc, na ktorých stoja nehnuteľnosti, o ktoré by neprispôsobiví občania mohli mať záujem.

Naposledy mestskí poslanci jednomyselne rozhodli o odkúpení dvoch takýchto domov, za jeden z nich mesto zaplatilo 40 000 eur, v druhom prípade 6 500 eur. Peniaze na kúpu mesto čerpá z úverových zdrojov z banky, ktoré poslanci rovnako schválili na tom istom zastupiteľstve. Realitné aktivity mesta nie sú stratové, nehnuteľnosti, ktoré mesto kúpi, sa podarí časom predávať so symbolickým ziskom.

Komentár

Respondenti vnímali opatrenie takisto nejednoznačne, prevažne však kriticky. Časť z nich považuje aktívne zásahy samosprávy do skladby rezidentov za jednu z jej úloh. Naproti tomu väčšia časť respondentov vidí za konaním samosprávy akt zúfalstva, ba aj skrytú diskrimináciu.

Kladne vnímal opatrenie **Vladimír Pirošík**, podľa ktorého patrí ovplyvňovanie charakteru osídlenia komunity jednoznačne medzi povinnosti samosprávy. Samozrejme, za podmienky, že za takou snahou nie je rasizmus, ale hľadanie všeobecného dobra a udržanie/zvyšovanie kvality života. Fungovanie mesta ako „realitnej kancelárie“, kupujúcej a predávajúcej nehnuteľnosti, vníma ako oddelený problém. Ak je však na konci takejto „realitnej“ činnosti samosprávy zisk, a tým pádom aj viac zdrojov na verejné služby, nevidí na tom nič zlé, naopak.

Ani **Antonín Eliáš**, šéfredaktor časopisu *OBEC a finance* (ČR) nevidí nič zlého na tom, že zastupiteľstvo mesta kupuje a so ziskom predáva nehnuteľnosti. V tomto prípade však podľa neho ukazuje na hlbší sociálno-ekonomický problém, než je iba otázka nákupu nehnuteľností mesto a ich ďalšie využitie. Je to problém celospoločenský a nejde iba o záležitosť jedného mesta, či určitého zastupiteľstva.

Väčšinový názor respondentov, ktorí opatrenie vnímali kriticky, reprezentovala **Lubica Trubíniová**, podľa ktorej ide o kamuflovanú politiku samosprávy zameranú na zbavovanie sa najchudobnejších, sociálne odkázaných vrstiev obyvateľstva, v prvom rade rómskeho. Podľa nej ide o ukryvanú nepriamu diskrimináciu z dôvodu príslušnosti k rase alebo etniku, neprijateľný je najmä negatívny morálny/etický rozmer tohto opatrenia: samospráva namiesto toho, aby systematicky napomáhala odstraňovať hlboko vžitú negatívne rasové stereotypy a predsudky väčšinového obyvateľstva voči ľuďom z rómskych komunít a aktívne kultivovala spolužitie ľudí rôznych rás a etník, resp. ľudí z rôznych

sociálnych skupín na území obce, sama iniciatívne túto – beztak celkovo zlú – situáciu podporuje a ďalej posilňuje. To isté zároveň platí aj o systematickom (ne)riešení sociálnych problémov časti obyvateľstva obce, ich následnom kumulovaní a zhoršovaní celkovej situácie v obci. Nemožno sa potom čudovať, keď tieto rasové/etnické a sociálne problémy v obci alebo regióne budú ďalej rásť a hromadiť sa, aj s príslušnými – napohľad neželanými - ťažkými dôsledkami.

6. Košická radnica rozdala trinásť platy na ktoré čerpá aj z úveru

Úradníci košického magistrátu dostali pod vianočný stromček 13. platy. Stalo sa tak napriek tomu, že mesto sa, rovnako ako iné samosprávy, musí vyrovnávať so znižujúcimi príjmami, ktoré kompenzuje napríklad aj vyšším školným, poplatkami, cestovným v MHD, či vyššou daňou z nehnuteľností. Aby bolo každý mesiac napríklad aj na platy úradníkov, využíva na to dokonca kontokorentný úver, teda možnosť ísť na bankovom účte do debetu. Navyše, pre krízu musia Košice v roku 2013 kvôli memorandu s vládou ušetriť na mzdách 5%.

Primátor odôvodňuje vyplatenie 13. platov na základe záväzku z kolektívnej zmluvy na roky 2009-2012, ktorú podpísal ešte jeho predchodca. Dodal, že rovnako ako vlani, aj tento rok pre krízu dohodli s odbormi kompromis, keď 13. platy budú vo výške 50% zo základného platu. Podľa mesta je súčet 13. platov celkovo 153 000 eur.

Mesto zároveň informovalo, že pri vyjednávaní s odbormi chcú i v novej kolektívnej zmluve od roka 2013 zamestnancom zazmluvniť celý 13. plat s tým, že i v budúcnosti pri nepriaznivom stave financií sa dá na konci roka dohodnúť 50%. O úplnom vypustení 13. platov ani jedna strana neuvažuje.

Komentár

Hodnotiaci vnímali predmetné opatrenie negatívne, a to najmä z dôvodu, že vyplácanie trinástich platov vo verejnej správe v čase, kedy pod tlakom ekonomickej krízy a rastúceho daňovo-odvodového aj regulačného bremena je súkromný sektor nútený prepúšťať ľudí, v čase, kedy mnohí živnostníci z totožných dôvodov ukončujú svoje živnosti, je popieraním reality.

Martin Šuster vyjadril názor, že bez ohľadu na krízu, vyplatenie 13. platu je nesprávne. Bolo by v poriadku dávať selektívne odmeny za vynikajúcu prácu najlepším (najúspešnejším) pracovníkom. Ale dávať 13. plat paušálne každému je nemotivačné. Ak chce mesto dávať všetkým viac, nech radšej zvýši mzdy o 8%.

Aj **Juraj Nemec**, profesor na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici vníma opatrenie ako nesystémové, pretože nie je známe, či sú odmeny naviazané na výkonnosť zamestnancov alebo nie. Myslí si preto,

že zachovanie odmien v kolektívnej zmluve vo výške minimálne 50% je otázne.

Naopak, **Eduard Vokál**, *primátor mesta Lipany* si myslí, že pre objektívne posúdenie by bolo potrebné poznať, či zamestnanci mali v priebehu roka odmeny a ak áno, v akej výške. Len vtedy sa dá podľa neho posúdiť, či odmena na záver roka pre zamestnancov je nehospodárne vynakladanie prostriedkov, alebo ide o odmenu za kvalitnú prácu počas celého roka.

7. Partizánske rieši spolunažívanie ostnatým drôtom

Mesto Partizánske obohnalo blok bytových domov na Nábřežnej ulici, kde žijú aj neprispôsobiví občania, dvojmetrovým plotom s ostnatým drôtom. K tomuto radikálnemu kroku sa rozhodlo po masovom proteste, na ktorom sa zúčastnilo cca 3 000 obyvateľov. Primátor mesta tvrdí, že týmto opatrením sleduje cieľ, aby sa zmenilo správanie dotknutých občanov. Naopak, obyvatelia, ktorých príbytky oplotili, sú proti a tvrdia, že sa cítia ako v koncentračnom tábore. Sťažujú sa, že plotom mesto hodilo všetkých miestnych obyvateľov do jedného vreca, čo pripúšťa aj primátor. Ten hovorí, že plot bude stáť minimálne jeden rok a potom sa jeho existencia nanovo prehodnotí.

Komentár

Najnegatívnejšie vnímané opatrenie si svoj status vyslúžilo najmä preto, lebo respondenti sa v úplnej zhode stotožnili s názorom, že podobné opatrenia vedú ku getoizácii miest a obcí na Slovensku, pričom v skutočnosti problém neriešia.

Podobný názor vyjadril aj **Daniel Klimovský**, *odborný asistent na Ekonomickej fakulte Technickej univerzity v Košiciach*. Budovanie akýkoľvek bariér, symbolických i skutočných, vedie podľa neho k posilňovaniu pocitu, že na jednej strane sú „dobrí“ a na druhej strane sú „zlí“. Rozhodnutie reprezentantov samosprávy v Partizánskom povedie k zvýrazneniu vnímania príslušnej časti mesta ako niečoho negatívneho a v konečnom dôsledku môže viesť k vytvoreniu geta, z ktorého nie je možný „únik“. Daný plot z tohto pohľadu môže do budúcnosti generovať závažnejšie problémy, než sú tie, ktoré podnietili spísanie petície.

Veľmi podstatnú otázku k téme si kladie **Ján Buček**, *pedagóg na Prírodovedeckej fakulte UK, Katedre humánnej geografie a demogeografie*. Pýta sa, či robí mesto aj niečo iné okrem plotu, aby mohol byť po roku odstránený?

RETROSPEKTÍVA

Pohľad späť na vybrané opatrenie, hodnotené v tomto projekte v minulosti

Prievidza si vďaka radikálnym úsporným opatreniam zlepšila rating a znížila zadlženie

V 4. štvrtroku 2011 sa najocenenejším opatrením stal postup nového vedenia mesta Prievidza, ktoré po voľbách presadilo radikálne racionalizačné opatrenia. Tie boli nevyhnutné, ak sa Prievidza chcela vyhnúť hroziacej nútenej správe. Nové vedenie v Prievidzi totiž začínalo v meste s dlhom 15 miliónov eur, ktorý sa však ku koncu roka 2011 podarilo znížiť o 800-tisíc eur.

Mesto v rámci úsporných opatrení prepustilo asi štyridsať zamestnancov a výrazne sa znížili aj prevádzkové náklady na fungovanie samosprávy. Radnica tiež prehodnotila zmluvy, ktoré mala podpísané na dodávky rôznych služieb, pričom niektoré z nich zrušila úplne, pri ďalších vyjedнала nižšie ceny. Neskôr vedenie pristúpilo aj k zvýšeniu sadzby dane z nehnuteľností, prehodnotilo financovanie prevádzky športovísk a podobne.

Súčasnosť:

Prievidza sa snažila v nastúpenom trende pokračovať aj v roku 2012. V rámci hodnotenia finančného zdravia samospráv, ktorý zostavil Inštitút INEKO, skončila Prievidza na celkovom 38. mieste, keď bola označená za obec s dobrým finančným zdravím. Podľa informácií v monitorovacej správe za I. polrok 2012, mesto dosiahlo k 30.6.2012 prebytok v celkovom hospodárení vo výške 1,9 milióna eur.

Poznámka:

Členovia hodnotiacej komisie hodnotia opatrenia v rámci tohto projektu bez nároku na odmenu. Jednotlivé hodnotenia majú charakter ich osobného postoja a nemusia zodpovedať názorovej línii CPHR alebo organizácie, v ktorej hodnotitelia pôsobia.

Členovia hodnotiacej komisie, ktorí hodnotili opatrenia monitorované v 4. štvrtroku 2012:

Ján Buček, pedagóg, Prírodovedecká fakulta UK, Katedra humánnej geografie a demogeografie

Jozef Čavojec, redaktor denníka SME, Bratislava

Antonín Eliáš, šéfredaktor časopisu OBEC a finance, Praha, Česká republika

Juraj Fekete, **Peter Dóka**, Regionálne poradenské a informačné centrum, Dunajská Streda

Juraj Gallo, ekonóm, Mestský úrad Žiar nad Hronom

Jozef Jarina, riaditeľ, Komunitná nadácia Bardejov

Daniel Klimovský, odborný asistent, Ekonomická fakulta, Technická univerzita, Košice

Vojtech Koleják, lekár, Nemocnica s poliklinikou, Trstená

Tatiana Lopušniaková, analytička, Amrop Slovakia, Bratislava

Juraj Nemec, profesor, Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica

Vladimír Pirošík, advokát a poslanec MsZ, Banská Bystrica

Ivan Rončák, politológ, Ružomberok

Dušan Sloboda, analytik, Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika, Bratislava

Andrej Šteiner, riaditeľ, Karpatský rozvojový inštitút, o.z., Košice

Martin Šuster, ekonóm, Národná Banka Slovenska, Bratislava

Ľubica Trubíniová, projektová manažérka, iniciatíva Bratislava otvorene, Bratislava

Ľuboš Vagač, riaditeľ, Centrum pre hospodársky rozvoj, Bratislava

Eduard Vokál, primátor, Lipany